N°. 4266. **DE TIJD.** 1861.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan »het Bureau van DE TIJD."

ZATURDAG 18 MEI.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 17 Mei.

De advokaat-generaal regtsgeleerde.

IX *en Slot.*

... hebben de Ministers van Eeredienst gedaan, die beschuldigd worden, »de wenschen en belangen der »Katholieken met die der geestelijkheid verward te »hebben?" Als wij een enkelen uitzonderen, kan de schrijver niets bepaald zeggen omtrent al de overigen. Waarom niet? Omdat »de *arcana* van het departement" voor hem »niet toegankelijk" zouden zijn. Maar hij verwacht daar gewis vreeselijke zaken te zullen ontmoeten, onder de regering »van Willem II *en later*" in het geheim gesmeed. Op welken grond bouwt hij die verwachting? Op geen grond. Hij verwacht die, omdat hij die verwacht. Daar valt niets tegen aan te voeren. Zien wij derhalve wat die enkele heeft misdreven? Hij heeft o. a. koninklijke besluiten geprovoceerd, waarbij de paters Redemptoristen van Wittem en de zusters van liefde te Tilburg als *burgerlijke personen* worden gekend, zonder den raad van State te hooren en de besluiten in het *Staatsblad* te doen opnemen. De Noord-Brabantsche regtsgeleerde meent dat daar iets *horribile dictu*, iets schrikkelijks om te zeggen gebeurd is, dat de koninklijke magt te boven gaat en nul en van geener waarde is, dat spreekt van zelf, naar den door hem willekeurig aangenomen regel, dat wat eens tegen de kloosters gedaan is, altijd van kracht blijft, terwijl daarentegen wat geschied is ten gunste van de kloosters, in geen geval kan worden geduld.

Intusschen, de schrijver heeft [illegible] en alles afdoende, zaak over het hoofd gezien. De beide kongregatiën waren zedelijk ligchaam, krachtens art. 1690 van het burgerlijk wetboek. De Koning, bij zijne besluiten, heeft alzoo niets gedaan dan *erkennen* wat *wettig* bestond en derhalve aan beide kongregatiën niets gegeven wat zij niet reeds bezaten. Daarin kan men dan ook de reden vinden, waarom die besluiten niet in het *Staatsblad* zijn opgenomen.

Wij weten dat wetten en besluiten, welke verpligtingen opleggen, welke iets gebieden of verbieden, door den Raad van State gaan en afgekondigd moeten worden, alvorens iemand te kunnen verbinden; dit gold bij de besluiten van Willem I van 2 September 1814 en 8 Februarij 1815, op het stuk der kloosters: deze besluiten zijn daarom alléén nietig, voorbijgezien nog dat de konstitutionnele koning onbevoegd was die te nemen: — maar wij zouden den schrijver kunnen vragen, waarop zijne bewering gegrond is »dat *rescripta in privatum commodum*, dat *bevoegdelijk verleende gunsten*, dat *kabinetsschrijven* aan den Raad van State onderworpen, en in het *Staatsblad moeten* geplaatst worden?" Wij laten dat echter daar. Willem II, art. 1690 van het Burgerlijk Wetboek zich bewust, maakte geene zwarigheid de Paters Liguoristen op hun verzoek als burgerlijk persoon te erkennen, zoo als de wet hen erkende: de Koning zeer zeker ging door die erkenning — men mag ze overbodig noemen, zoo als ze werkelijk was — in niets zijne magt te buiten, en er bestond geene de minste noodzakelijkheid om deswege den Raad van State te hooren of de afkondiging van zijn besluit in het *Staatsblad* te bevelen. De paters Liguonisten, door en blijkens hun verzoek, vormden een zedelijk ligchaam, krachtens art. 1690 van het burgerlijk wetboek regtspersoonlijkheid genietende, waren, hun verlangen om als zoodanig door den Koning erkend, of juister gesproken, door den Koning gekend te zijn, niet het minst schaden kon. De uiterste gevolgtrekking, doch die tegen en niet vóór den schrijver bewijst, is: dat het besluit van Willem II van 6 November 1840 overtollig was. — De wet had bereids den paters Redemptoristen geschonken wat zij van den Koning verzochten.

Hetzelfde moet gezegd worden van het besluit van 25 Maart 1848, betrekkelijk de vereeniging der zusters van liefde te Tilburg, dat *ex superabundanti* genomen, door den schrijver *ex cathedra* nietig verklaard wordt. Had hij het overbodig genoemd, we zouden er vrede mede hebben, doch *nietig*! — in spijt van het destijds in al zijn omvang heerschend art. 1690 en terwijl het overbekend is dat die zusters met een eigenlijk gezegd klooster niets gemeens hebben.

»Neen: die vereenigingen, ook door de wet, welke bij hare oprigting van kracht was — art. 1690 burg. wetboek — hadden geene erkenning van regeringswege noodig. Dan ondersteld, wat *niet* is, dat zij aan zoodanige erkenning behoefte hadden, is dan het erkenningsbesluit nietig omdat daarover de raad van state niet gehoord, en het niet in het *Staatsblad* geplaatst, is? Zoo ja, dan heeft *geene enkele kerkelijke gemeente*, van al die onder Willem I, Willem II en Willem III, opgerigt zijn, wettig bestaan: die kerkelijke gemeenten, zoo Protestantsche als Katholieke, hebben geene regtspersoonlijkheid, beduiden niets, zijn herschenschimmen.

»Heeft de baron wel aan die gevolgtrekking, die toch onmisbaar is, gedacht? De Koning hoort den raad van State *niet* over besluiten, waarbij hij kerkelijke gemeenten of parochiën erkent, en plaatst *evenmin* de erkenningsbesluiten in het *Staatsblad*. Al die besluiten dus zijn *nietig*, en *evenzeer* zijn nietig alle erkenningen of goedkeuringen door den Koning van vereeningen gedaan, van welken aard ook, zoo burgerlijke als andere — vóór of na de wet van 22 April 1855 — waarover niet vooraf de raad van State zal zijn gehoord, en welke niet in het *Staatsblad* zullen zijn opgenomen. Is dit toch waar in het eene geval, zoo moet het waar zijn in alle: er is geen onderscheid; het beginsel, door den baron ingeroepen, is voor allen hetzelfde. En tot zulke ongerijmdheden vervalt men, wanneer men *per fas et nefas* wat wettig bestaat aanranden wil.

»Niet anders is het met al de besluiten destijds door Koning Willem II genomen, bepaaldelijk met dat van 28 November 1840, waarbij op de besluiten van Willem I van 2 September 1814 en 8 Februarij 1815 wordt teruggekomen. Volgens belijdenis van den schrijver zelven, waren die besluiten van Willem I op de suppressie en het uitsterven der kloosters inkonstitutionneel, en uit drievoudigen hoofde nietig. Wat belette dan Willem II, op het verzoek van een zevental vereenigingen, te verklaren, dat die besluiten haar niet in den weg stonden? Het openbaar ministerie had kunnen toevertrouwd worden aan een zoo naauwgezet ambtenaar, als Noord-Brabants advokaat-generaal, wien alles konstitutionneel en wettig is wat tegen kloostervereenigingen ooit, ook van uit de verte is bedreigd — plakkaten inkluis — en die van geene opheffing dier schrikbeelden, ook door staatsregelingen, konstitutiën en Grondwetten weten wil: zulk een ambtenaar had op de besluiten van 1814 en 1815 zich kunnen beroepen: de kloosterlingen (om hun eens dien naam te geven) geene regtsgeleerden zijnde, waren er om bekommerd, en de goede Koning, met hun angst bewogen, aarzelde niet door eene ronde verklaring hun de nachtrust weder te geven. Even weinig echter als Willem I zijne besluiten van 1814 en 1815 den Raad van State onderworpen of aan het *Staatsblad* verzonden had, deed dit Willem II en — hij deed wél.

Doch, om den schrijver niet in zijne verwarring te volgen, stelden wij ons ten doel eerst en hoofdzakelijk te betoogen dat kloostervereenigingen in Nederland vrij en ongehinderd bestaan mogen. — De tweede vraag, of zij burgerlijke personen zijn, is daaraan ondergeschikt. Geldt het die vraag, waarmede gij ambtshalve, mijnheer de advokaat-generaal, niet te maken hebt, dan zal de Nederlandsche burgerlijke regter met eerlijke onzijdigheid onderzoeken en uitspreken of de voor hem eischende of gedaagde vereeniging, hoe zij ook heeten moge of welke benaming men haar geve, de hoedanigheid van regtspersoon bezit. Maar wees vooraf verzekerd dat hij, ter vestiging van zijn regtsgevoelen, geene Fransche noch Belgische arresten tot rigtsnoer nemen zal. Onze staatsregelingen zijn aan beide die rijken geheel vreemd, even als ons de abolitieve wetten der kloosters van 1790 en 1791 vreemd zijn, en noch Frankrijk noch België genoten ooit het voorregt een artikel te beleven als art. 1690 van ons burgerlijk wetboek. Dat artikel alléén houdt de vreemde arresten buiten toepassing binnen dit rijk. Ge kunt ze dus veilig, als geheel *abs re* ter zijde leggen: doch onthoudt er dit uit dat, wanneer al die regterlijke gewijsden in den vreemde aan kloostervereenigingen de hoedanigheid van burgerlijk persoon weigeren, zij haar niet gebieden, als ongeoorloofd zamenlevende, uiteen te gaan, wat toch, *naar U*, pligt was, [illegible] pligt wezen zou, in weerwil der wet van 22 April 1855, ja, in weerwil van art. 10 en anderen der Grondwet.

Na dit alles kan er geen sprake meer zijn van de behoefte aan eene wettelijke regeling. De zaak is door de wet geregeld. De wet laat bedoelde vereenigingen vrij en heeft ook voor de civiele gevolgen gezorgd. Vóór de wet op het regt van vereeniging, werden die gevolgen bepaald door art. 1690 van het burgerlijk wetboek; na die wet is deze zelve de maatstaf, waarnaar zij zich te regelen hebben. — *Et jam satis!*

Ziedaar dan het stelsel van den advokaat-generaal regtsgeleerde, dat, op drogredenen opgetrokken, in geen enkel zijner zaamgeraapte bewijsredenen bij den eersten toets steek houdt. Het uitschrijven van alles wat men in *Dalloz*, in de Fransche regtschrijvers, in *Voet* en overal voetstoots over de onbekwaamheid der *ongeoorloofde vereenigingen* vindt, geeft geen bewijs, dat de kloosters in Nederland verboden zijn, en de schrijver, in de onmogelijkheid om dat bewijs te leveren, heeft zijn pamflet met die nageschreven geleerdheid versierd, als iemand die eene koningspluim op eene slaapmuts draagt.

Wij zouden derhalve van het jammerlijk schotschrift niet gesproken hebben, zoo niet oningewijden gevaar liepen zich er door te laten misleiden. Bij de afwisseling onzer wetgevingen weet zich niet ieder in den doolhof der konstitutiën, wetten en dekreten een weg te banen; en het is vermoedelijk deze omstandigheid, die den schrijver den moed heeft gegeven om zoo veel ongerijmdheid op te disschen. De schrijver daarenboven, die een tabbaart draagt, die wetenschap, en eereteekenen, die verdiensten veronderstellen, trad op als *Katholiek*; hetgeen het gevaar der misleiding niet weinig verhoogde. En met der daad, niet gering is het getal dergenen, die in den gespannen strik zijn geloopen.

Uit dien hoofde was het noodig den geleerde zijn geleenden tabbaart uit te trekken. Want ware zoodanige brochure door een Protestant in de wereld gezonden, wij zouden, bewust van hare onschadelijkheid, daaraan geen enkel woord besteed hebben. Maar met den Katholieken schrijver was dat anders. Hij had het geschrift als een vaandel op Protestantschen bodem geplant tegen hetgeen aan zijne geloofsgenooten dierbaar was. In dat geschrift, dat niet eens zijn eigen werk is, verstoutte hij zich den overleden Koning te gispen, het staatsbestuur en de verdienstelijke mannen, die het voerden, van laakbare inschikkelijkheid te beschuldigen, de religieuzen in Nederland van bedrog en oneerlijke ontduiking van belastingen en de bisschoppen in Nederland van eigenbaat te verdenken. En dat alles geschiedde ter eere van een advokaat-generaal, die welligt prokureur-generaal zou willen worden!

De man heeft zich niet weinig vergist. Zoo lang hij zich stil hield, vergat ieder gaarne de, zijne krachten en verdiensten ver te boven gaande, hem verleende onderscheidingen. Maar nu hij de behoefte gevoeld heeft om van zich te doen spreken, op de wijze, die wij gezien hebben, door een vlugschrift, dat, bij gemis van alle andere verdiensten, slechts de vuurvlam van twist of tweedragt op kerkelijk gebied door het land slingert, nu mogt hij niet langer onbekend blijven en moest ieder weten dat hij is een onbeduidend, over het paard getild, personaadje, waaraan wij overigens alles vergeven kunnen, omdat hij zelfs niet eens in staat is te berekenen hoe gevaarlijk de strekking is van hetgeen hij schrijft en wrijft.

De *Kamper Courant* vierde gisteren haar vijf-en-twintigjarig bestaan.

CREDIET-VEREENIGING. — *Maandelijksche Balans, opgemaakt* 30 *April* 1861. 944 leden, vertegenwoor-

Algemeen maatschappelijk kapitaal van ƒ 5,234,210.
Stortingen der leden . ƒ 523,421.—
In disconto genomen . „ 926,729.55
„ „ gegeven . . „ 845,000.68
In Portefeuille. . . . „ 747,156.16
Deposito rekening . . „ 420,299.46
In Cassa . . . . . „ 35,369.50

De Voorzitter van Commissarissen, J. F. DE BEUS. — *De Directie* BERG. BÜCHLER.

Z. M. heeft goedgekeurd de benoeming van jhr. P. Z. Junius van Hemert, tot sekretaris der gem. Zalk en Veecaten en Kamperveen; benoemd tot prokureurs bij de arrond.-regtbank te Roermond, mr. S. J. Cohen en mr. J. L. Geradts; pensioen verleend aan den kapitein J. F. Weegers, van ƒ 990.

HOORN, 16 Mei. Op de markt alhier werden aangevoerd 161 stapels Kaas. Prijs: Kleine Hooi ƒ 21.

DELFT, 16 Mei. De prijzen der Boter waren heden: eerste kwal. ƒ 48 tot ƒ 52; tweede kwal. ƒ 44 tot ƒ 47.

WORMERVEER, 15 Mei. Ter kaasmarkt van heden zijn aangevoerd 25 stapels. De hoogste prijzen waren ƒ 21½ per 50 Ned. ℔.

PURMEREND, 14 Mei. Ter markt van heden was de hoogste prijs der Kaas ƒ 21½ per 50 Ned. ℔.

GOUDA, 16 Mei. De veemarkt van heden met geringen aanvoer; prijzen gedrukt; alle soorten zijn niet verkocht kunnen worden. Vette schapen vlug. Magere varkens en biggen met grooten aanvoer, vlug verkocht. Hooikaas ƒ 1.16 a ƒ 1.19.

Grasboter ƒ 1.00 a ƒ 1.10; Weiboter ƒ 0.84 a ƒ 1.00 per Ned. ℔.

SCHAGEN, 16 Mei. Ter markt van heden waren de prijzen van: 8 Paarden ƒ 30 a ƒ 120; 1 Stier ƒ 140; 30 Vette Gelde Koeijen ƒ 160 a ƒ 200; 65 Kalfkoeijen ƒ 100 a ƒ 130; 146 magere Gelde Koeijen ƒ 90 a ƒ 140; 30 hokkelingen ƒ 40 a ƒ 70; 23 nuchtere Kalveren ƒ 2.50 a ƒ 4.50; 195 magere Schapen ƒ 14 a ƒ 20; 521 vette Schapen (overhouders) ƒ 18 a 26; 888 Lammeren ƒ 6 a ƒ 11; 27 Bokken en Geiten ƒ 1.40 a ƒ 3; 14 magere Varkens ƒ 10 a ƒ 26; 119 Biggen ƒ 5 a ƒ 9; Konijnen ƒ 0.15 a ƒ 0.35; Kippen ƒ 0.50 a ƒ 0.70; Eenden ƒ 0.35 a ƒ 0.75; Duiven ƒ 0.20 a ƒ 0.40; Boter ƒ 0.62½ per kop of ƒ 0.83½ per Ned. ℔; Kaas ƒ 0.25 a ƒ 0.45 per Ned. ℔; 10,000 Kipeijeren ƒ 1.80 a ƒ 1.85 per 100 stuks; 8000 Eendeijeren ƒ 2.10 a ƒ 2.20 per 100 stuks.

De telegraaf meldt heden het volgende:

PARIJS, 17 Mei. De Fransche akademie heeft met 18 stemmen besloten, om voor te stellen den tweeden jaarlijkschen prijs, door den Keizer ingesteld, toe te kennen aan den heer Thiers voor zijn werk: Geschiedenis van het Keizerrijk.

PESTH, 16 Mei. In de zitting van den landdag op heden heeft de heer Tisda verklaard, dat zijns inziens eene schikking met Oostenrijk eene onmogelijkheid is. Eene beslissing omtrent het adres van den heer Deak is nog niet genomen. Eenige afgevaardigden hebben zich voor een tegen-adres verklaard.

FRANKFORT, 16 Mei. In de zitting van den bondsdag op heden heeft de vertegenwoordiger van Coburg Gotha aangedrongen op eene beslissing ten aanzien van het voorstel van Darmstadt, betreffende het verbod van het bestaan van het *National Verein.*

De vertegenwoordiger van Oostenrijk heeft eene ontwijkende verklaring afgelegd nopens het voorstel van Pruissen, betreffende de kwestie van het opperbevel over de bondstroepen.

KONSTANTINOPEL, 16 Mei. Omer-Pacha is naar Bulgarije vertrokken, ten einde pogingen in het werk te stellen om de rust te doen herleven. Hij heeft tot dat einde in last eene proklamatie uit te vaardigen, welke van zeer vredelievenden aard is; daarin wordt de toezegging gedaan, dat de belastingen zullen verminderd en het achterstallige in dat opzigt niet ingevorderd zal worden; bovendien zullen vrije verkiezingen in het vervolg gehouden en de plaatselijke besturen door de gemeenten zelve gekozen worden, terwijl tevens aan de Christenen de vergunning zal worden verleend om bij de godsdienstplegtigheden de klokken te luiden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 16 Mei. Ten gevolge der toestemming van het Fransche goevernement om zijn troepen Syrië te doen ontruimen, heeft, zoo verneemt men uit Toulon, het smaldeel voor de Syrische eilanden geankerd, bevel ontvangen om tegen den 20n dezer met zijn transportschepen zeilree te zijn.

De Senaat heeft gisteren de diskussiën betreffende de genoemde ontruiming geëindigd en is met eenparigheid van stemmen, op twee na, ingevolge de konklusiën van het rapport des heeren Royer, tot de orde van den dag overgegaan. Die stemming is verkregen door een rede van den heer Billault, waarop de heer de la Rochejacquelin verklaarde, dat het doel der petitionarissen volmaakt bereikt was door de verklaring der regering, en er bijgevolg geen redenen meer bestonden om op de verzending der petitiën aan den minister van Buitenlandsche Zaken aan te dringen.

In het eerste gedeelte zijner rede bevestigde de heer Billault de onlangs gedane verklaring van lord John Russell in het Lagerhuis, aangaande de organizatie van het toekomstig bestuur in Syrië, en zeide dat het plan, om aldaar de bevolking van het gebergte onder een eenig en christelijk hoofd te brengen, veel kans van welslagen had.

Verder verneemt men dat de heer de Thouvenel, in een betoog aan de mogendheden, dat plan ontwikkeld en gemotiveerd zou hebben, en tevens een tweevoudige regering en het plan der Europesche kommissie, 'twelk reeds is afgewezen en ten gunste van drie verschillende goevernementen was, bestreden had. Bij dat betoog zou, in den vorm van voorstel, een overeenkomst van 16 artikelen zijn gevoegd.

— De Piëmontesche agenten, zegt een blad, hebben den last om aan de ongeloovigen te beduiden dat de eenheid van Italië allernoodzakelijkst is om Rome te bevredigen, en dat mijnheer de Cavour bestemd is om het oude Europa te herscheppen. Een dier agenten zeide dezer dagen: „Er is niet alleen geen man, die liberaler is dan de heer Cavour, maar zelfs niet zoo liberaal, want zijn liberalismus is slechts door een flaauwe nuance van het radikalismus gescheiden." — „Inderdaad, merkt het blad op, die nuance is zoo flaauw dat ze inderdaad slechts voor den vorm dient."

— Gestadig sprekende revolutionnaire bladen van de opstandelingen en roovers in het Napolitaansche rijk; hiermede bedoelen zij niet de Piëmontezen, zegt een korrespondentie, o neen! 't zijn de Napolitanen die den vaderlandsche grond tegen den vreemdeling verdedigen en hun koning trouw blijven, en om die reden zouden de revolutionnairen willen dat de koning van Napels zijn onderdanen beval zich aan Viktor-Emmanuel te onderwerpen. Verder leest men: „Ondanks de schandelijke ontrouw der generaals en officieren blijft de bevolking trouw aan haar gebruiken, zij verfoeit het juk dat een vreemd ras uit het Cisalpynsche Gallië het wil opleggen. En dit nationaal gevoel verzet zich tegen verovering en aanhechting.

„Datzelfde gevoel van nationaliteit is nog niet uit Ierland en Polen verdwenen; en toch hebben Engeland en Rusland een magt, tot onderdrukking en tirannij, die de groote woede van het kleine Piëmont niet kan bereiken."

— Luidens een korrespondentie hebben de Polen agenten naar Frankrijk en Engeland gezonden, om te onderzoeken of zij alle hoop op hulp van beide landen al dan niet moesten laten varen. Die agenten zouden reeds op hun terugreis zijn, en evenmin bij den Keizer als bij den heer de Thouvenel zijn toegelaten. Te Londen zouden zij ook bij lord Palmerston in hun verwachtingen zijn teleurgesteld; maar lord Russell had hun zijn sympathie betuigd, doch te verstaan gegeven dat de beweging voorbarig was geweest en hij dit betreurde, als kunnende voor Italië noodlottige gevolgen hebben. Overigens zou hij hun andere mededeelingen hebben gedaan, die niet mogten publiek worden gemaakt, terwijl men overigens vooraf bepaald had dat die zamenkomst van geen officiëlen aard was. De agenten, ten getale van drie, waren daarop geheel ontmoedigd naar Polen wedergekeerd.

— Het gerucht van de voorgenomen reis des Keizers naar de Pyreneën bevestigt zich, alsook van de vestiging van een staande legerkorps in de vlakten van Lannemezan, op de wijze zooals te Chalons. Er zouden 25000 man bijeen geroepen worden om te Lannemezan groote manoeuvers uit te voeren.

— Zoo als gemeld wordt zou van de expeditie naar Cochinchina zijn afgezien, wijl andere meer ernstige gebeurtenissen de tusschenkomst der Fransche zeemagt kunnen vorderen. Generaal Montauban zou Shangai evenwel nog niet verlaten hebben, maar stellig zou het zijn dat de Fransche opperbevelhebber der Chinesche expeditie naar het vaderland wederkeert.

— Naar men verneemt heeft de Koning van Siam aan de Fransche zendelingen in Bangkok een groot stuk grond afgestaan tot het bouwen van een gesticht.

— In het artillerie-park te Vincennes houdt men zich tegenwoordig bezig met het gieten van klein geschut naar het model der aan de Cochin-chinezen ontnomen gingols. Zij zouden bijzonder geschikt zijn voor ladingen van kartetsen en gehakt ijzer.

— Hoewel het Fransche goevernement zich gehaast heeft met de benoeming der kommissarissen voor de algemeene tentoonstelling te Londen, zoo er, zoo als gezegd wordt, aangezien den tegenwoordigen staat van den handel, bij de Fransche industriëlen weinig lust worden opgemerkt om hun voortbrengsels naar Londen te zenden.

— Op een verkooping van Zaturdag jl. kwam een missaal voor der vijftiende eeuw, afkomstig uit de beroemde abdij van St-Louis te Rouaan, gebonden in Amarantfluweel, met sloten naar de mode van dien tijd en opgeluisterd door 58 heerlijke miniaturen. Het heeft met de kosten opgebragt 26,092 franken.

— Uit Genève schrijft men, dat de heer James Fazy, vice-prezident van den staatsraad te dier stede op de straat is mishandeld geworden door een persoon, met wien hij vooraf een woordenwisseling in de bureaux van financie had gehad. Die zaak werd voor de assises gebragt en de jury veroordeelde den schuldige wegens het eenvoudig toebrengen van slagen aan een gewoon burger, en niet aan een ambtenaar in de uitoefening zijner funktie, zoo als de eisch van het O. M. was. Tengevolge van dit vonnis heeft de regering van het kanton nu eenparig haar ontslag genomen.

— Uit Florence wordt dd. 9 Mei geschreven, dat niemand aldaar aan de verzoening tusschen Garibaldi, Cavour en Cialdini gelooft. In die stad was een nieuwe brief van Garibaldi publiek geworden, waarbij hij zijn vrienden uitnoodigt om zich bij het eerste sein dat hij hun geeft, naar de dan aan te geven plaats te ijlen. De komitees van la Porta St Gallo waren ijverig werkzaam om ter zake van Rome en Venetië de bevoking op te ruijen. Brieven, te Florence uit Turijn ontvangen, spreken van de verachting, waaraan de Toskaansche soldaten zijn onderworpen, die er garnizoen houden. „Nu moet in 't oog worden gehouden, zegt een dier brieven, dat deze soldaten de verraders van den 27 April zijn. Dertien hunner officieren zijn naar hun haardsteden teruggezonden. De nationale garde wordt ontbonden en de bevelhebbers nemen hun ontslag. Overigens is Toskane vol militairen en allerlei slecht volk. De zeden zijn er in den hoogsten graad bedorven en de ongodsdienstigheid gaat alle grenzen te boven. Daarbij is het goevernement krachteloos, en gehoorzaamt aan allen indruk. Garibaldi is de god der revolutionnairen; men spreekt van niemand dan van hem, en 't zou onvoorzigtig zijn een knevel à la Viktor Emmanuel te dragen."

ENGELAND.

LONDEN, 15 Mei. In het Hoogerhuis is gesproken over de aanhechting van de Dominikaansche republiek bij Spanje. Lord Brougham vroeg wat te dier zake bij het goevernement bekend was, waarop lord Wodehouse antwoordde dat het kabinet te Madrid waarschijnlijk de aangeboden aanhechting zou goedkeuren, zoo de geheele Dominikaansche bevolking daarmede genoegen nam. Het Spaansche goevernement zou wijders verzekerd hebben dat het zijn bedoeling niet was de slavernij op Santo Domingo te herstellen.

— De hertog van Bedford, hoofd van het geslacht der Russell's, is Dingsdag jl. te Woburn in 73jarigen ouderdom overleden. Zijn eenige zoon William, markies van Tavistock, erft den titel zijns vaders en diens zetel in het huis des lords.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 14 Mei. In Duitschland is de brochure van den hertog van Aumale tot groote tevredenheid van het Fransche goevernement bij duizenden verspreid. Te Frankfort zijn er vijf editiën in 't Fransch uitgekomen, zonder daarbij de Duitsche vertalingen te rekenen, die natuurlijkerwijs talrijker zijn. Hier te Weenen verkoopt men ze openlijk op de straat. Het Fransche goevernement heeft deswege zijn ontevredenheid betuigd, zonder dit evenwel op officieele wijze te doen.

— De deputatie van het nationale kongres van Servië, heeft eene audientie bij den Keizer gehad, om hem den dank van het Servische volk over te brengen, voor de toestemming tot het houden van dit kongres, en te verzoeken dat de besluiten, welke het heeft genomen, bekrachtigd zouden worden. — Deze besluiten hadden de oude Servische privilegiën tot onderwerp. — „De Keizer heeft geantwoord, dat hij de besluiten ontvangen had en een onderzoek zou worden ingesteld, ten einde langs wettigen weg tot een resultaat te komen. Hij hoopte wijders dat de Servische natie, die steeds door getrouwheid heeft uitgemunt, ook thans in geval van noodzakelijkheid bereid zou zijn offers te brengen.

— Het blijkt dat de onrustige bewegingen in Hongarije en in de Donauprovinciën bewerkt zijn door de geheime genootschappen en in verband met de Carbonari. „Indien, zegt een politieke beschouwing, de Keizer door zijn ministers niet wordt verraden, gelijk de Koning van Napels, zal hij de Magyaren weten te onderwerpen. Al de landen van het voormalige koningrijk Hongarije zijn hun juk moede, en het goevernement behoeft slechts de hand aan de Slavische bevolkingen te reiken, om ze van hun verdrukkers te bevrijden. Kroatië, de Banaat, de militaire provincie, Slavonië en Zevenbergen wenschen niets liever dan de herkrijging hunner zelfstandigheid. Worden deze landen nu op onafhankelijke wijze gekonstitueerd, dan gaat de grootste kracht der Magyaren te niet.

„Door nu de revolutionnaire partij te bestrijden zal Frans Jozef de zege behalen op een even geweldigen

als moeijelijken toestand. Maar hij vindt ongelukigerwijs bij zijn ministers een zwakken en weifelenden steun; en in hun wetsvoorstellen schijnen de revolutionnaire denkbeelden de overhand te hebben. De volken worden door een stortvloed van wetten en dekreten bedreigd, terwijl het voldoende zou zijn de ongerijmde wetten af te schaffen. Wat te denken bij het voorstel van een minister, aan zijn Keizer gedaan, om uithoofde van bezuiniging het leger te verminderen! En zulke voorstellen worden aan het Parlement voorgelegd. Heeft het Parlement nu verstand dan zal het op de bureaukratie de bezuiniging toepassen, die deze tegen het leger wil aanwenden. Er is nog een voorstel dat een revolutionnaire strekking heeft, namelijk het plan om de bepaling van den interest op het geld af te schaffen."

— Uit Pesth wordt berigt, dat het plotseling overlijden van graaf Teleki aanleiding heeft gegeven aan eenige jongelieden in genoemde stad, om het voorstel te doen tot het vormen van een soort van lijfwacht voor den heer Deak, ten einde hem te behoeden voor een gelijk lot als den graaf Teleki heeft getroffen. Zes jongelieden zullen afwisselend dag en nacht de wacht bij hem houden. Een groot aantal heeft zich daartoe reeds bereid verklaard.

— Een berigt uit Verona zegt: »Daar alle vooruitzigt op oorlog voor het oogenblik verdwenen is, heeft de generaal von Benedeck, de opperbevelhebber der krijgsmagt in Oostenrijksch Italië, voor zes of zeven weken verlof genomen om de baden te gaan gebruiken.

»Er bestaat bij het Oostenrijksche goevernement geen voornemen om zijne legermagt hier te lande te versterken en elke aanvrage om verlof wordt zonder bezwaar ingewilligd."

— Er is dezer dage gewag gemaakt van eene dépêche van graaf Rechberg aan den Oostenrijkschen gezant te Londen, betreffende een schrijven van graaf Cavour aan den markies d'Azeglio over den toestand van Venetië. In deze dépêche verdedigt graaf Rechberg de handelingen der regering ten opzigte der Italiaansche kwestie, en stelt hij de woelingen, welke daar plaats vinden, geheel op rekening der Turijnsche regering. »Ik zal het niet ondernemen, zegt hij, de uitingen van graaf Cavour over den tegenwoordigen toestand van Italië op te helderen. De gebeurtenissen, welke de aanhechting voorafgingen en volgden, zijn daadzaken, die door de geschiedenis beoordeeld zullen worden. Voor alles moeten wij echter het verwijt van ons afkeeren, als zou in Venetië zonder een belegeringstoestand geen rust denkbaar zijn. Ofschoon wij gewoon zijn door onze tegenstanders met onteerende en lasterlijke wapenen te worden aangevallen, moet het ons toch ten hoogste verwonderen dergelijke onwaarheden ... De belegeringstoestand onmiddellijk na het ophouden der vijandelijkheden in 1859 opgeheven, is in geen enkel gedeelte onzer Italiaansche provinciën vernieuwd geworden." Verder zegt de depêche dat, zoo de Italiaansche onderdanen des Keizers niet dezelfde vrijheden genieten als de overige onderdanen van Oostenrijk, dit alleen toe te schrijven is aan de woelingen der revolutionnaire komitees, welke zich onder de oogen der Turijnsche regering organizeren en ontwikkelen.

BERLIJN, 15 Mei. De jongste zitting van het Huis der Afgevaardigden heeft ruim 6¾ ure geduurd, bij welke gelegenheid de graaf Cieskowski uit Posen het stichten eener Poolsche universiteit ter sprake heeft gebragt, waarop door hem werd aangedrongen; de minister voor Eeredienst gaf daarop ten antwoord, dat daarvoor geene noodzakelijkheid bestond. Hierop werd door den heer von Lyskowski gevraagd waarom het gymnasium te Culm nog niet was uitgebreid, waartoe het plan had bestaan, tengevolge waarvan de beraadslagingen door sommige Poolsche leden met zooveel heftigheid werden voortgezet, dat zij herhaaldelijk tot de orde teruggeroepen werden, hetgeen niet verhinderde dat de verdere diskussiën een karakter van bitterheid bleven dragen.

— Men verneemt dat, zooals het Pruissiesch goevernement heeft gedaan, het Russische aan zijn diplomatieke agenten in den vreemde heeft geoorloofd om de paspoorten aan Italianen, op naam van den Koning van Italië verleend, te vizeren.

— De middenstaten van Duitschland, welke tijdens den oorlog in het Oosten de konferentiën te Wurzburg vormden, en ... ten gunste van Keizer Nikolaas uitlieten, zullen wederom vergaderen op het verzoek van Beijeren, ... om over de militaire aangelegenheden van Duitschland te raadplegen.

— Naar men uit Aken meldt, zal aldaar op Pinksterdingsdag aanstaanden door den kardinaal-aartsbisschop von Geisel op plegtige wijze de relekwie van den H. Aurelius naar het thans voltooide grafgewelf in de nieuwe Lieve Vrouwe Kerk worden overgebragt. De heilige Vader heeft de stoffelijke overblijfselen van dien heilige, welke in de katakomben *ad Aquas salvias* in de nabijheid van de plaats rustten, alwaar hij den marteldood onderging, na er eenige kleine deelen voor andere kerken van te hebben afgezonderd aan genoemde kerk geschonken. Zij werden voorloopig in de hoofdkerk bewaard.

— Nopens den brand te Glarus verneemt men dat hij den 10 tegen elf ure 's avonds uitbrak in het midden der stad en de wind toen zoo hevig was dat in een oogenblik de vlammen zich wijd en zijd verspreidden. Een overoude policie-wet beveelt in dat land, waar men zeer beducht voor den wind is, het vuur in alle huizen uit te dooven, zoodra het eenigzins sterk waait. Twee derden der stad waren in de asch gelegd, waarbij de kerk, het stadhuis, het postkantoor, verscheidene scholen en het telegraafkantoor; ook enkele personen zijn omgekomen.

ITALIE.

TURIJN, 14 Mei. De wedrennen hebben den 12n dezer een aanvang genomen, waarbij de Koning en de leden der koninklijke familie tegenwoordig waren. Men merkte bij deze gelegenheid op Viktor Emmanuels gelaat veel verdriet op, dat men aan de verlegenheid toeschrijft, waarin het goevernement is. »Het geweten, zegt de berigtgever, dat gestadig in ons spreekt, vervolgt Viktor Emmanuel met zijn magtige stem, en die stem verwijt hem voortdurend zijn ongeregtigheid. Zij is voor hem als de schim van Banquo op het feestmaal van Macbeth."

— Ter zake der leening van 500 millioen, zegt een korrespondentie, dat na de stemming daarvan zal worden overgegaan tot het invoeren van een grootboek der nationale schuld. »Zulk een instelling, zoo leest men verder, is een vooruitgang van die soort, waarop in onze dagen onze staatslieden zoo belust zijn; een land schijnt ongelukkig zoo het niet veel schulden heeft; nu trekt mijnheer Cavour Italië uit die ellende en is zoo edelmoedig, om al de Italiaansche landen aan den overvloed der Piëmontesche schuld te doen deelnemen."

— In het zuiden van Italië zijn dezer dagen Bertani, de vriend van Garibaldi, en Saffi, een aanhanger van Mazzini, tot lid der Sardinische Kamer van Afgevaardigden gekozen; welke keuzen aan de bestaande regering, naar men zegt, even onwelgevallig zijn als aan de omver geworpene.

— Een korrespondent berigt dat in de laatste vier maanden in het koningrijk Napels ruim zestien duizend menschen in hechtenis genomen zijn, en maakt daarbij de opmerking dat onder de Bourbons in geen zestien jaren zooveel arrestatiën hebben plaats gehad.

— De *Nazione* bevat berigten uit Rome van 12 dezer waarin gemeld wordt, dat de Fransche gendarmerie aldaar twee kisten muntspecie, — daar ter stede geslagen, met het Bourbonsche beeld er op, ter verzending naar de Napelsche provinciën gereed — in beslag heeft genomen. De generaal Goyon heeft zich daarover bij Frans II beklaagd, die iedere deelneming daaraan ten stelligste ontkend heeft. Intusschen worden de aanwervingen van Bourbonsche manschappen voortgezet.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 17 Mei.

GETROUWD (16 Mei): E. W. Scott met A. C. Cruys.

BEVALLEN (14 Mei): J. Schoyer, geb Binger, Z. — (15 Mei): R. Hilsum, geb. Rozelaar, D.

OVERLEDEN (12 Mei): A. J. van Delden, wed. G. Theunissen, 54 j. — (13 Mei): C. Schnepel, 50 j.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	f 55 13/16	2/m. Livorno	f 45⅝
Zigt »	» 56⅜	2/m. Napels	» 77
2/m. Bordeaux	» 55½	3/m. Petersburg	» 164
½/m. »	» 56	6/w. Weenen	» 83
3/m. Madrid	» 237	» Augsburg	» 99½
» Cadix	» 238	» Frankfort	» 99¾
» Sevilië	» 234	2/m. Hamburg	» 35 1/16
» Bilbao	» 235	Zigt »	» 35 5/16
» Lissabon	» 41¼	2/m. Londen	» 11.75
» Porto	» 41½	Zigt »	» 11.85
3/m. Genua	» 45⅞	Rotterdam	» ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 16 Mei. België 2½ pc. 56½ p. 4½ pc. 99g, Metal. 48¼. Nation. 56¾; Spanje 1¾ pc. 41⅝ g. 3 pc. 48¾ g.

PARIJS, 16 Mei. 3 pc. Rente 69.55; 4½ pc. id. 96 45, Fr. Oost. Spoorw. 508.—; Credit mobilier 715.—; 3 pc. Spanje 49; 1¾ pc. id. —; Russ. Spoorweg —; Romeinsche Leening 73⅞

MADRID, 15 Mei. 3 pc. Spanje 50.85, 1¾ pc. id. 43.90.

LONDEN, 16 Mei. Cons. 91⅞; 3 pc. Mexiko 22¾, 4½ pc. Peruvian; 3 pc. id. —, 4½ pc. d. ll. bonds — 3 pc. Grenada — Uitgestelde —, 3 pc. Venezuela —, pc. id. —, 3 pc. Portugal — 3 pc. Spanje —, 1¾ pc. id. —, Cert. Coup. —; Amortisable —, 4½ pc. Russen —; 5 pc. id. —; 2½ pc. Holland —; 4 pc. id. 99; Illinois Shares —; id. C. B 7 pc. Oblig. —, 5 pc. Sardinië —; Ecuador —, 5 pc. Grieken —.

WEENEN, 16 Mei. 5 pc. Metaliek 69.30; Dito Nationale 80.50; Bank-Aktiën 794; Noord Baan-akt. 208; Credit Anstalt 178, Oost.-Fr. Spoorweg 281; Nieuwe Lombard. 200.

BERLIJN, 16 Mei. 5 pc. Metaliek 48¾; Dito Nationale 57½ Stiegl. 5de serie 88¼; Dito 6de id. 100½; 5 pc. Eng. Russen 102½, 3 pc Nieuwe dito 62; 4½ pc. Pruissen 102.

HAMBURG, 16 Mei. 3 pc. Rusland 58¼, 3 pc. Spanje 45, 1¾ pc. id. 40, Vereinsb. 100¼, Noord-Duits. bank 87⅝.

FRANKFORT, 16 Mei. 5 pc. Metalliek 50 Nation. 56⅛ 3 pc. Spanje 49, 1¾ pc. id. 42¼.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		16 MEI		4½ n.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	101¾	a		
Nederl. Bank	4 »	178	»		
Nederl., Werkel. Schuld	2½ »	62⅞	»	62 15/16	
Dito Dito	3 »	75¼	»	75 5/16	75 5/16
Dito Dito	4 »	98 9/16	»	98⅝	
Oost-Indische Leening	4 »		»		
Amortisatie-Syndikaat	3½ »	93⅛	»		
Handelmaats. op rescontre.	»	133¾	»		
Dito à kontant	4½ »		»		
Dito Leening 1858	4 »		»		
Aand. Holl. Spoorweg.			»		
Leening idem	4½ »		»		
Rijn idem	4½ »		»		
Dito 2de Leening	4½ »		»		
België, Cert. Adm. Belg. Bk.	2½ »		»		
Dito bij *Rothschild*	2½ »	53	»		
Frankrijk, Certifikaten	3 »		»		
Spanje, Obligatiën	1¾ »	42 5/16	»		
Dito	3 »	50	»	50⅛	
Dito Binnenlandsch	3 »	48 9/16	»	48⅝	
Amortisable-Schuld.		16⅜	»	16 7/16	16½
Bewijzen Coupons.			»		
Portugal, Obligatiën	3 »	46½	»		
Dito 1856/1859	3 »	46 1/16	»	46⅛	46⅛
Dito Uitgestelde.		38¼	»		
Rusland, Obl. bij *Hope & C°.*	5 »	102¾	»		
Dito dito 1828/29	5 »	101⅜	»		
Certif. dito 1831/33	5 »		»		
Dito dito 1840	4 »	75⅝	»	75¾	75¾
Dito Orig. 2e, 3e en 4e Leen.	4 »	75⅝	»		
Dito dito 5e »	4 »		»		
Dito 5de Serie	5 »	83¼	»	83 7/16	83 7/16
Dito 1855, 6de Serie	5 »	95 1/16	»	95⅛	
Dito Adm. te Hamburg	5 »		»		
Dito te Londen	5 »		»		
Dito dito	4½ »		»		
Dito dito	3 »	60⅞	»	61	61
Inschrijv. in Assign.	6 »		»		
Certifikaten van dito	6 »	55⅛	»		
Spoorweg-Aktiën	5 »	190½	»	191¼	190½
Hypotheek	4½ »		»		
Polen, Aandeelen 1835 fl. 500	f		»		
Obligatiën	4 pCt.		»		
Pruissen, Obligatiën	4½ »		»		
Dito 1859	5 »		»		
Aandeelen 1854	3½ »	215	»		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll & C°.*	5 »	52	»		
Dito dito	4 »		»		
Dito Metalliek	5 »	45½	»	46 1/16	46
Dito dito	2½ »	24 3/16	»	24⅜	24⅜
Dito Rente Amst.	5 »	69	»		
Dito Nationale 1854	5 »	53⅜	»	53 13/16	53⅝
Weener Bank-Aktiën	f	665	»	675	673
Dito Aand. fl 250, 1839	»		»		
Dito dito » 250, 1854	4 pCt.	190	»		
Fr. Oost. Spw. Obl. bij *Hope*	3 »		»		
Beijeren, Spoorw. Aandeelen.			»		
Napels, Cert. bij *Lam. & B.*	5 »		»		
Dito bij *Rothschild*	5 »		»		
Denemarken, Oblig. te Londen	5 »		»		
Dito	3 »		»		
Braz. Geldl. 1824 van £ 100	5 »	97½	»		
Dito 1839 » £ 100	5 »		»		
Dito 1843 » £ 100	5 »		»		
Dito 1852	4½ »		»		
Dito 1858	4½ »		»		
Sardinië	5 »		»		
Peru, Geldleening 1854	4½ »		»		
Dito Fransche	4½ »		»		
Ecuador, Oblig. 1855	1 »		»		
Venezuela, Obligatien	3 »	18⅛	»	18¼	
Dito	1½ »		»		
Grenada, Obligatien	4½ »	13 15/16	»	14	
Dito Uitgestelde.		5⅝	»		
Mexiko, Obligatien	3 »	21¾	»	21 13/16	
Nrd-Amer. Ph. *Hope & C°.* Lr. A.	f		»		
Dito dito B.	»		»		
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.		»		
Illinois Spoorweg-Aandeelen.			»		
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 »	87	»		
Galvest. Spoorweg Oblig.	8 »		»		
Louisiana	5 »		»		
Griekenland, Obl. geldl. 1825	5 »	6⅞	»	6 15/16	

Loten 1860 364, Braz. 1860 —, 4½ pCt. Russen 1860 89⅜, 3 pCt. Amst. —, Rijnschaers 158½, 4 pCt. Russ. Spoor 170½.

Behalve in Oostenrijksche fondsen, waarin bij vrij levendige affaire nog al eenige variaties waren, was in overige fondsen de stemming nagenoeg als gisteren. Mexiko iets meer gevraagd.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt, Prolongatie 2½ pCt, Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 17 Mei tot 2½ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 62 15/16, Aand. Handel-Maatsch. 133¾, Spanje, Binnenl. 3 pc. —, Rusl. Obl. bij Hope en C°. 5 pc. 102⅝, Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie 95, Oostenrijk, Met. 5 pc. 45⅝, dito 2½ pc. 24⅛, dito Rente Amst. 5 pc. —, dito Nationale 1854 5 pc. 53⅝.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	ƒ 21,—	à	—	Pruissische	ƒ 34⅞	à	—
dº. Nation.	» 29,25	»	—	Spaansche	» —,—	»	—
Napelsche	» —,—	»	—	dº. Buitenl.	» —	»	—
Div. in 2	» 11,77½	»	—	Hamb. Russ.	» 32⅞	»	—
Eng. Russen	» 11,77½	»	—	Russ. in Z. R.	» 33⅜	»	—
Fransche	» 55¾	»	—	Polen	» —	»	—
Belgische	» 55⅝	»	—	» Fl.	» 26⅞	»	—

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à ƒ 10 per Stuk	ƒ 9,75	à 9,85
Oude Gerande Dukaten	» 5,55	» 5,65
Wigtige Souvereinen	» 11,80	» 11,90
» Pistolen	» 9,55	» 9,65
Stukken van 20 Franks	» 9,40	» 9,50
Baren Goud en Speciën à ƒ 1442,60 per Ned. ℔ fijn	10½	à 11½ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	ƒ 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Franks	» 2,33	» 2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65	» 2,70
Fransche	» 2,70	» 2,75
Pruissische Daalders	» 1,75	» 1,78
Zilver 1000 à 980	» —,—	» —,—
» 900 » 700	ƒ 104,20	à 105,—

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 17 Mei.

Tarwe prijshoudend: 128 ℔ b. Poolsche ƒ 390.

Rogge vast: 117, 119 ℔ Petersb. ƒ 201, 207; 119 ℔ Odessa ƒ 205; op levering in Mei ƒ 197, 198, Okt. ƒ 198.

ROTTERDAM, 16 Mei. Tarwe: per 2400 Ned. ℔ Rijn ƒ 370. — Rogge: 152/2 ℔ n. Dantziger ƒ 240; 145/2 ℔ Arendsburger ƒ 233 kt.; 141/2 ℔ Petersb. ƒ 212, per 2100 Ned. ℔ (115/16 ℔) à dito ƒ 200, 144/2 ℔ Kunda ƒ 230 beide laatsten bij partij.

SCHIEDAM, 16 Mei. Gerst: 127/2 ℔ Libau ƒ 195 6/w. — Moutwijn ƒ 18.—; Jenever ƒ 18.50; Amst. Proef ƒ 19.75 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling ƒ 1.80 per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 17 Mei Bievor, Sijen, Stettin.
HELVOET, 16 Mei. Jones, Eliza Betham, Whitehaven.
BROUWERSHAVEN, 16 Mei. Van Bruggen, Madura, Rott. n. Batavia.

UITGEZEILD:

TEXEL, 16 Mei. Hazewinkel, Dolphijn, Triest.
HELVOET, 16 Mei. Bordeaux, (st.), Bordeaux.
BRIELLE, 16 Mei. Prins van Oranje, (st.), Duinkerken.
BROUWERSHAVEN, 16 Mei. Leverstayn, Fop Smit, (v. Rott.), Melbourne. - Lommerse, St. Jan, (v. Rott.), Padang. - Zack, Kon. Ned. Yachtclub, (v. Rott.), Batavia.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 17 Mei, in lading naar:

Keulen. H. Kalfs, Cöln Nº 17.
Frankfort en Bieberich. J. Brubach, Frankfort Nº 8.
Dusseldorp en Duisburg. W. Kautz, Niederrhein Nº 3.
Wezel. T. Beijer, Wilhelmina.
Mannheim. P. J. Itschert, Eintracht.
Urdingen. J. Demmer, Vrouw Maria.
Mainz. C. Becker, Maintz Nº. 5.

AMSTERDAM, 16 Mei, vertrokken naar:

Mannheim. T. Kroell, Stolzenfels.
Maintz. B. Kirschreiber, Maintz Nº 5.

Rijnhoogte ARNHEM, 16 Mei 1 el 8 p. 4 duim.
KEULEN, 16 » 6 vt. 2½ »

Advertentiën.

(4205) Heden overleed, na tijdig voorzien te zijn geweest van de Genademiddelen der R. K. Kerk, den Heer CORNELIS BEIJERSBERGEN, in den gezegenden ouderdom van 87 jaren, na eene gelukkige Echtvereeniging van 62 jaren.

Dit verlies treft mij gevoelig, doch ik berust in den wil van Hem, die ons zoo lang en zoo gelukkig vereenigd heeft gelaten.

VOORSCHOTEN, Wed. C. BEIJERSBERGEN,
16 Mei 1861. VAN LEVEBINK.

Eenige Kennisgeving.

„Die het doel wil moet de middelen gebruiken" is een spreuk zoo algemeen bekend, zoo praktiesch waar, zoo ontegenzeggelijk, dat het vreemd schijnen moet, dat er nog menschen zijn, die ofschoon zij de waarheid er van beseffen, voor de toepassing der middelen terugdeinzen. Velen, vooral onder de langzaam wikkende en wegende Nederlanders, zien gaarne eerst de middelen door anderen toegepast om dan nog eene massa van maar — en indien, — in het midden te brengen en zich door den meer ondernemenden voorbij te zien streven. Voorzigtigheid is prijzenswaardig, maar waar zij wantrouwen wordt, houdt zij op eene deugd te zijn, en hoe zal een middel dat met wantrouwen wordt ontvangen, goede uitkomsten opleveren, daar het al dadelijk ten halve wordt toegepast, en reeds bij voorbaat is veroordeeld.

Gelukkig zijn er ook velen die gezond verstand genoeg bezitten om te begrijpen, dat het middel tot het doel leidt; dat het middel hetwelk men wil aanwenden niet ten halve, niet met wantrouwen moet toegepast worden en dat het niet genoeg is om een halve proef te nemen, om daarna te verklaren dat men niets gevorderd is.

Deze verblijdende ondervinding openbaart zich in het meer toenemend debiet van een Haarmiddel, hetwelk hoe onvergelijkelijk van deugd het ook is, eerst moet aangewend, met volharding en vertrouwen moet gebruikt worden, wil men van die heilzame uitwerking profiteren. Het is de bij velen reeds gunstig bekende.

Oud Cartagena's Berg plantenolie.

Aan alle lijders aan vroegtijdige vergrijzing en uitvallen van het haar wordt zij met vertrouwen aanbevolen; het doel dat zij willen: herleving en vastzetting der haarwortels vereisch een middel, en dat middel is gevonden; het bestaat; sedert drie jaar is het in Nederland bekend en zijn er een ontelbaar getal fleschjes van verkocht, waarvan de prijs: slechts **60 Cents**, niemand die het doel wil, mag terughouden, daar 3 à 4 fleschjes voor een jaar voldoende zijn.

Te Delft alleen verkrijgbaar bij den Hoofd-Depôthouder

A. BREETVELT Az.

En verder uitsluitend en alleen in de onderstaande Dépôts.

H. J. Renken, Amsterdam, hoek Vijgendam en Warmoesstr.
Albt. Oosterbaan, idem, Leydschestraat, in de Vlijt.
Mej. C. J. Blank, idem, Kalverstraat, bij den Heiligen Weg.
J. C. Schwenge en de Greef, Reestr. bij de Keizersgracht, in de Nieuwe Fakkel.
A. Schravendijk, Hilversum.
W. en B. Wiebels, Purmerend.
H. D. Schlüter, Nieuwe Diep.
J. B. Upmann, Barsingerhorn.
S. Keet, Schagen.
H. J. Teunissen, Gierstraat, Haarlem.
D. Boots, Alkmaar.
M. Vriend, Zaandam.
Gebr. Frese, Venhuizen.
Gebr. Reckers, Weesp.
G. A. Kohne, Edam.
G. W. Böttger, Zuid-Scharwoude.
Wed. R. Jongerling, Eijerland, Texel.
B. D. van Weede, de Rijp.
W. C. Velthuijsen, Laren.
Wed. W. Mars, Wieringerwaardt.
A. J. van den Berkhof, Utrecht.
M. J. C. Ham, idem.
Gebr. van Dijk, Soest.
Gebr. van Dijk, Baarn.
S. P. Postma, Breedstraat, Leeuwarden.
Ph. Meijer, Amersfoort.
J. L. Tombroek, Franeker.
E. B. Winkeler, Harlingen.
C. Stockman, Bolsward.
S. G. Zwart, Gorredijk.
C. G. Vocke, Venlo.
Wed. H. Weijerhorst, Heerlen.
J. J. Romen, Roermond.
M. Janssen-Meys, te Maastricht.
W. F. G. Noman, Gennep.
F. A. Stroetman, Arnhem.
W. F. Stierhout, Tiel.
F. Dierkes, Wageningen.
Mej. Spaen, Brummen.
Mej. Hofman, Winterswijk.
H. van Eck, Zutphen.
Mej. wed. Fischer, Harderwijk.
H. P. A. van Gorcum, Assen.
J. H. van Lingen, Meppel.
K. J. Kooyman, Hoogeveen.
E. Bing Jr., Blokzijl.
B. Vroom en Cº., Veendam.
Feldbrugge en Cº., Groningen.
T. Hoff, Delfzijl.
J. T. Feldbrugge, Oude Pekel-A.
S. Tuuk, Loppersum.
A. J. Spinhof, Appingadam.
W. B. Thedinga, Noordbroek.
W. G. Kurvers, Harmelen.
E. van Mansum, Hillegom.

(3941)

(4206) Voor een ouderloos burger **Meisje**, oud 17 jaren, zoekt men gelegenheid tot **Opleiding** in eene **Manufactuurwinkel**, tegen vergoeding van Kost en Inwoning. Adres *franco* onder Lt Z. bij den Boekhandelaar H. A. WINKELHAGEN, Singel hoek Middenklooster, Amsterdam.

Eindhoven, 4 Mei 1861.

Ik heb de eer UEd. bij deze kennis te geven, dat de **Steenhouwerij**, tot dus ver onder de firma SPOORENBERG en LE JOUR alhier bijna 5 jaren bestaande, bij overeenkomst is ontbonden; en dat ik met de likwidatie der zaak en de invordering der pretentiën ben belast.

Tevens dient deze tot narigt, dat voor het vervolg de **Steenhouwerij** *door mij alleen* zal worden gedreven.

Naardien C. LE JOUR het van zich heeft kunnen verkrijgen het gerucht te verspreiden, als zou de ontbinding onzer zaak door mij met een niet loffelijk doel zijn geprovoceerd; zoo wordt ieder, die de *ware oorzaak* onzer scheiding wil kennen, verzocht zich tot dat einde ten mijnen huize te vervoegen.

(4207) C. H. SPOORENBERG.

(4208) De ondergeteekende heeft de eer bij deze te berigten, dat bij eene **tweede AFFAIRE** in **KRUIDENIERSWAREN** heeft **geopend**, onder de benaming van het **SUIKERVAT**, op de *Haarlemmerdijk, hoek Mouthaansteeg*, zich bij deze minzaam aanbevelende.

A. L. MARSHUIS.

AMSTERDAM, 18 Mei 1861.

(4204) Bij de Wed. H. BONTAMPS te Venloo is verschenen en bij alle Roomsch-Katholijke Boekhandelaren verkrijgbaar gesteld:

DE HEILIGEN,

ONZE GELEIDERS TEN HEMEL.

Gebedenboek voor Roomsch-Katholijken voor alle tijden en dagen des jaars, en in alle aangelegenheden en beproevingen, getrokken uit de schriften van Heiligen en Gelukzaligen, een boekdeel van 640 bladz. in 24º formaat, op zwaar velijn papier, met 4 fijne staaldrukplaten.

Tot aanbeveling van dit uitmuntend Gebedenboek moge hier volgen een uittreksel uit de verleende kerkelijke goedkeuring: „Wij gelooven dat hetzelve met bijzondere vrucht door de Geloovigen gebruikt zal worden, omdat zij daarin de gevoel- en zalvingsvolle gebeden van ware mannen van gebed, namelijk die der Heiligen en Gelukzaligen, wedervinden."

In het afgeloopen jaar is bij dezelfde uitgeefster onder anderen nog verschenen:

Hemelsch Palmhof van W. NAKATENUS, beknopte uitgave in 18º van 544 bladz., waardoor aan eene sints lang bestaande behoefte werd voldaan.

Gebedenboek van J. M. SAILER. Uittreksel uit deszelfs groote werk; vierde druk, 540 bladz. in 18º.

Het Kruis van Christus, *ons Heil en onze Verlossing*, nieuwe druk met violetkleurige cader, 472 bladz. in 24º.

Het geestelijk Zaadkorreltje, 528 bladz. in 32º, met roode cader. Van dit veel omvattend werkje werden in weinige jaren ruim *tien duizend* exemplaren verspreid.

Thomas à Kempis *of de Navolging van Jezus Christus*, een fraai boekje van 544 bladz. in kl. 32º, tweede druk. De betrekkelijk geringe tijd waarin de aanzienlijke oplage van den eersten druk uitverkocht werd, bewijst de behoefte aan deze editie in zakformaat, in welke insgelijks verschenen:

Philothea *of Inleiding tot het godvruchtig leven*, door den H. Franciscus de Sales, 560 bladz. in kl. 32º.

(4058) Bij G. B. VAN GOOR ziet het licht: de 21ste **Aflevering** van een hoogst belangrijk werk, met circa 1500 fraaije Houtsneê-Figuren, getiteld:

Technologisch Woordenboek,

of Volledige Handleiding voor alle vakken

VAN

FABRIEKWEZEN en VOLKSNIJVERHEID,

In Alphabetische orde, naar de tweede geheel nieuw bewerkte Hoogduitsche uitgave van Dr. KARMARSCH en Prof. HEEREN.

Eene algemeene **Vraagbaak voor Kunst en Wetenschap en Bedrijf**, geheel voldoende aan de eischen des Tijds. Geen Vak van VOLKSVLIJT of FABRIEKWEZEN, dat hier niet waardiglijk wordt vertegenwoordigd, en op eene voor ieder verstaanbare wijze wordt uiteengezet en toegelicht. Vooral zijn 't ook de naauwkeurige beschrijvingen van de nieuwste werktuigen en Machines, gepaard aan nette afbeeldingen, die tot veilig rigtsnoer voor den maker derzelve kunnen dienen, welke dit boek aanbevelen; terwijl het tevens nog duizenderlei onderwerpen behandelt, die in het dagelijksche leven te huis behooren, en alzoo de belangstelling van het groot publiek verdienen.

☞ *Elke Aflevering van* **80** *pag. kost ƒ* **1.—** *het geheel is in ongeveer 27 afl. kompleet.*

Bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN is van de pers gekomen en verzonden:

Het *Tweede Deel* van

EENE BRUIDSREIS.

Historische Roman uit de Zestiende Eeuw,

DOOR

CONRAD VON BOLANDEN.

Naar den tweeden druk uit het Hoogduitsch vertaald.

Twee Deelen. Prijs ƒ 2.00.

LEVEN

VAN DEN

H. ALOYSIUS VAN GONZAGA,

Beschermheilige der Katholieke Jeugd,

Naar de Italiaansche uitgave van CEPARI,

BEWERKT DOOR

S. VAN DEN ANKER, Pr.

Met Kerkelijke Goedkeuring.

Prijs 25 Cents.

Gebonden in linnen band met verguld rug ƒ 1.20.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.